

tramuntxaneta nº9

Coia Castell de Figueras

Maig 2005

Edita

Colla Casteller de Figueres
Apartat de Correus, 229
17600 Figueres
www.intercom.es/ccf

Coordinació

Carmen Vilagran

Correcció

Marta Callavé

Fotos

Arxiu de la Colla

Col·laboració

Centre Penitenciari

Impressió

Impremta Aubert
Sant Joan les Fonts
Tel. 972 29 30 10

Dipòsit legal: GI - 370 - 2005

HAN ESCRIT

Joan Armangué
Ernest Benach
Alfred Blanes
Joan Ferron
Juan Luis González (Jualu)
Jordi Pascual
Carmen Pérez
Jaume Rosset
Maria Soler

DIBUIXOS

Margot
Oller

Aquest any la nostra revista *Tramutxaneta* compleix nou anys; per aquest motiu i també per anar escalfant motors de cara al proper any que serà el 10è aniversari, surt al carrer un número extraordinari pels volts de les Festes de la Santa Creu.

En aquest número extraordinari no faré un repàs de les diferents activitats realitzades, perquè això ja ho faré al setembre, que és quan toca.

Però sí que en aquest moment el que toca és parlar de la Colla Castellera de Figueres i de les Fires de la Santa Creu, doncs des del primer any la Colla Castellera de Figueres ha col·laborat amb l'Ajuntament per tal de portar a terme una diada castellera dins del marc de les Fires i Festes, i podem dir que ja avui no es conceben unes fires sense la posada de la camisa a la Monturiola, el pilar caminant del dia 3 de maig i la diada castellera de l'últim diumenge de Fires.

Aquesta revista que avui teniu a les mans és una mostra més que la Colla Castellera de Figueres te l'interès d'estar present a la ciutat, no solament en la realització de castells sinó prenent part en el Consell de la Joventut i realitzant diferents actes per a la ciutat.

No em queda res més a dir: que passeu unes bones Fires i bons castells per a la diada del 8 de maig.

Cordialment

Jordi Fèlix i Franquesa

c a d a c o p m é s f à c i l

Arribi fins als millors regals, sumant punts sense parar amb les targetes.

A Caixa de Girona cada cop li ho posem més fàcil perquè pugui arribar dalt de tot del catàleg i obtenir millors regals. N'hi ha més de 100 per escollir, per a la llar, la família, els viatges, la solidaritat...

Demani el seu catàleg a qualsevol oficina o consulti'l per Internet a www.caixagirona.es

Caixa de Girona
www.caixagirona.es

Camí del seu desè aniversari, els nois i noies de la Colla Castellera de Figueres es disposen a participar en les Fires i Festes de la Santa Creu, fidels a la trobada que cada any, ininterrompudament, han mantingut amb la gent de la nostra ciutat —i amb la del voltant que ens visita per les Fires— que gaudeix de veritat amb les seves actuacions, participatives i obertes a tothom.

Coincidint amb aquestes dates festives, *Tramuntxaneta*, la revista castellera figuerenca surt al carrer amb un número extraordinari, que és una mostra més de l'empenta i la il·lusió amb què la colla ha enfilat la seva nova etapa; una etapa en la qual es referma en aquells objectius que es ve marcant des del principi: superar les seves estructures humanes en cada actuació que fa i difondre el fet casteller com a element integrador de la cultura tradicional i popular de casa nostra. La bona acollida que ha tingut en les seves actuacions pels diferents punts de la geografia catalana on s'han desplaçat, és un bon testimoni de l'acompliment d'aquestes fites.

Des de les pàgines del número extraordinari de *Tramuntxaneta* que ara teniu a les mans i en nom de la ciutat a la qual represento, vull agrair als castellers el fet d'haver pogut comptar amb ells des del primer dia a l'hora d'animar qualsevol dels nostres actes populars i, alhora, em complau encoratjar-los perquè continuïn duent a terme aquesta magnífica tasca difusora de la nostra cultura catalana, enfilant tan amunt com sigui possible el nom de la nostra estimada ciutat de Figueres.

Que sigui per molts anys!

Joan Armangué i Ribas
Alcalde de Figueres

FORÇA, EQUILIBRI, VALOR I SENY

Ja fa uns mesos, vaig ser convidat a pronunciar una conferència sobre el món casteller a la Universitat de Lleida. El fet que el president del Parlament de Catalunya fes una conferència en una institució com és la Universitat de Lleida no té res de sorprenent, no obstant això, el fet de tractar-hi el tema casteller de ben segur que va provocar més d'un sentiment d'estranyesa o desconcert. I és que, malauradament, avui encara hi ha qui es pensa que els castells, així com d'altres expressions de la cultura popular i tradicional, són manifestacions que no poden ser definides com a culturals, o bé són

relegades a una categoria inferior. Doncs anem ben errats si no reconeixem els castells com a cultura, no una cultura de segona: els castells són cultura en majúscula.

La meva passió castellera ve de molt lluny i suposo que és deguda a un conjunt de circumstàncies.

El meu avi, era de Valls i vivia a Reus, se n'anava de Reus a Valls a peu només per veure les diades de santa Úrsula i de sant Joan. Eren els anys 50.

A finals dels anys 70, tot just acabat el franquisme, jo era membre de l'Agrupament Escolta la Mulassa i una de les activitats que fèiem amb els xiquets i les xiquetes era anar a veure castells. Com aquell qui no se n'adona, vaig interessar-me cada vegada més per aquest món, fins arribar a seguir totes les diades castelleres importants.

Com no podia ser d'altra manera, aquesta força embriagadora va acabar amb la formació d'una colla a Reus, els Xiquets de Reus, i a partir d'aquest moment, era l'any 1981, tot va ser un no parar.

Dels Xiquets de Reus, no només en vaig ser el president (1992-93) i el cap de colla (1994-96). També vaig portar la canalla una temporada, vaig muntar pinyes, vaig ser secretari de colla, tresorer... En fi, em sembla que hi vaig fer de tot, la implicació va ser a tots els nivells i tot plegat va ser una experiència fantàstica i enriquidora.

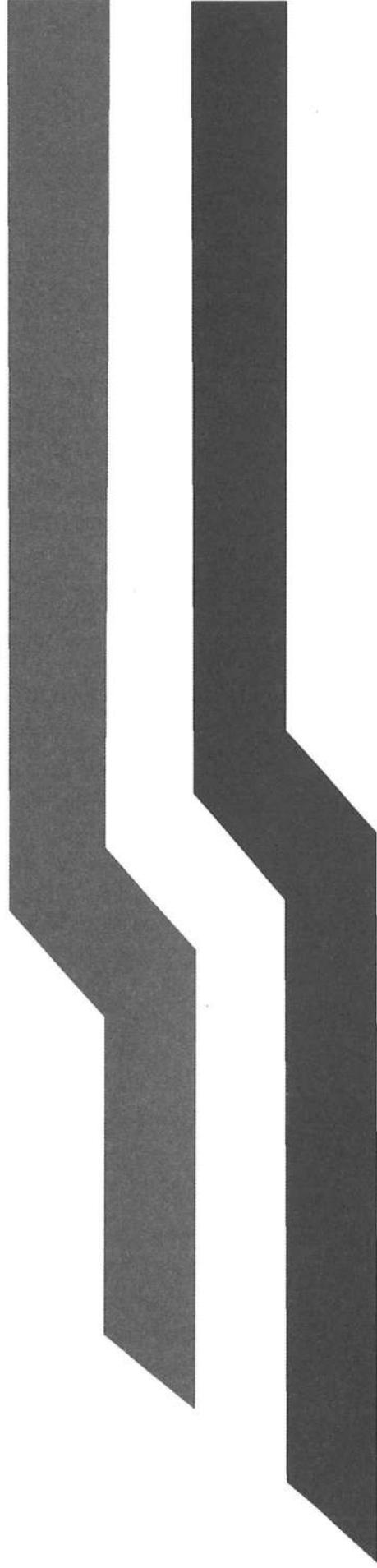
Com veieu parlo en passat i la veritat és que el càrrec de president del Parlament comporta tot un seguit de deures i compromisos que, de mica en mica, i malauradament, han anat dificultant la meva col·laboració i participació en la colla. Tot i així, mai no he tancat la porta, i és per això que la meva intenció, en la mesura que em sigui possible, és posar-me la camisa i anar a fer castells per la Festa Major i no deslligar-me d'un món que m'apassiona.

Els castells són un exercici de solidaritat, de relació, de convivència, d'integració i, també, un exercici de catalanisme. El fet casteller s'identifica clarament amb aquest país, ja que és una manifestació cultural única i irrepetible, és una de les nostres aportacions a la cultura universal. Així doncs, qui pot defensar que els castells no són cultura en majúscules?

Ernest Benach i Pascual
President del Parlament de Catalunya

www.canyet.com

ELECCIONS DE JUNTA DIRECTIVA I TÈCNICA

22 DE GENER 2005

La Colla Castellera de Figueres el passat 22 de gener va celebrar corresponents eleccions de junta i directiva quedant de la següent manera:

Junta directiva:

JORDI FÈLIX: President

DIONÍS IGLESIAS: Vicepresident (barraques i festes en general)

ANNA FONT: Secretària (castellera informativa, control de camises)

JORDI LOZANO: Tresoreria

MARIA GARCIA: Assegurances, relació de castells i mainada per l'estudi, acollida nous membres de la Colla.

ENRIC PÉREZ i JAUME FONT: Local i bar

CARME VILAGRÁN: Revista

RAMON GÓMEZ: Joventut

MIQUEL PÉREZ: Pancartes

MARTA CALLAVÉ: Relacions amb la premsa i publicitat

OTI RODRIGUEZ: Botiga i marxandatge

CARMEN PÉREZ: Fotografia

JOSEP PÉREZ: Grallers

JOAN FERRON: Contractacions i cartell d'actuacions.

Junta tècnica:

JOAN FRANCESC FERRON: Cap de Colla

JORDI LOZANO: Cap de Tronc

JOSEP BONAL: Tronc

JOAN VIDAL: Tronc

ROBERT CARBONELL: Cap de pinyes

FRANCESC OLLER: Pinyes

RAMON GONZÁLEZ: Pinyes

ANNA FONT: Pinyes

MARIA TRESA RIERA: Pinyes

ELENA QUINTANA: Cap de Mainada

JESSICA ZARZA: Mainada

CRISTINA CARBONELL: Mainada

SÒNIA LOZANO: Mainada

DAVID ANTIUS: Mainada

ELS CASTELLS NO SÓN PERILLOSOS

En Lluís fa castells a la colla de la seva ciutat. Un bon dia es troba un amic seu pel carrer, passejant amb el seu fill de 6 anys i, fent-s'ho venir bé, els explica amb tot luxe de detalls com s'ho passa a la Colla, el bon ambient que s'hi respira, com gaudeixen tots plegats de l'experiència única de viure el castell des de dins, com es diverteixen a les festes, com gaudeixen els nens a les colònies. Us hauríeu d'apuntar!, diu en Lluís acaronent el nen. La reacció del pare no es fa esperar: «Ja m'agradaria, però pateixo de l'esquena» (per què tothom pateix tant de l'esquena?) diu, mentre enretira el nen sense poder evitar una mirada de pànic.

De ben segur que molts de vosaltres us heu trobat en una situació similar. Hem d'entendre que, per a la gent aliena als castells, la nostra activitat només consisteix en enfilarse els uns damunt les espatlles dels altres per fer torres humanes el dia de la festa major. Bé, no és tan senzill.

Primer de tot hem de dir que fer castells comporta un alt nivell de preparació tècnica i un assaig continuat, per tal de garantir l'èxit de les construccions. Totes les colles castelleres assagem una mitjana de 6 hores a la setmana per tal que el dia de l'actuació el castell es pugui fer sense ensurts. No obstant, tot i que la preparació sigui òptima, sempre existeix la incertesa del resultat (que és també, no ens enganyem, un dels atractius dels castells per al públic profà en la matèria) i, per tant, la possibilitat que un castell s'ensorri.

Malgrat tot, els castells no cauen amb tanta freqüència com hom podria pensar. Segons les dades recopilades per la Colla Jove Xiquets de Tarragona, dels 6.090 castells que totes les colles castelleres vàrem fer durant l'any 2004, només en van caure 242 (un 3,97%), una dada que per ella mateixa hauria de ser tranquil·litzadora, tenint en compte que en cap cas una caiguda representa necessàriament una lesió.

De tota manera, el fet que una caiguda d'un castell sovint sigui força espectacular, juntament amb el seguiment mediàtic que actualment tenen els castells (amb actuacions de primer nivell, amb castells de gran envergadura i en alguns casos inèdits) ha generat el corrent d'opinió que fer castells és una activitat com a mínim poc adequada per a la mainada. Això contrasta amb l'opinió que tenim dels castells els propis castellers, els que vivim aquest fenomen des de dins, fent un seguiment diari de la canalla: els castells són una activitat enriquidora per a la mainada, i no més perillosa que altres activitats en les que solen participar.

Com podeu veure, fins ara només hem parlat de dades subjectives: opinions formades a partir d'observacions més o menys sesgades, però dades, al cap i a la fi, que obeeixen a una realitat refermada per diversos estudis realitzats per professionals contrastats. Els doctors Jaume Roset, Rafael Abòs, Jaume Canela i Josep M. Saló varen recollir dades en el període 1993-1996 de les lesions de castellers (nens fins a 15 anys i adults) amb les quals varen elaborar l'any 1998 el treball *Risc d'accidents dels nens en la pràctica castellerà*, en el que s'arribava a les següents conclusions:

- La taxa de sinistralitat en la pràctica castellera no variava en el període estudiat, malgrat l'increment de colles i, per tant, d'actuacions i castells realitzats.
- Fer castells no comporta un perill més elevat de patir lesions greus que altres activitats esportives.

Taula comparativa dels diferents graus de lesió en diverses activitats

	Castells	Escola	Futbol	Ciclisme	Kàrate	Handbol
Lleu	66%		62%	31%	57%	43%
Moderada	26%	65%	27%	55%	17%	25%
Important	8%	35%	11%	14%	26%	32%

Es compara la gravetat de les lesions en els castellers amb les observades a l'escola i a diversos esports durant una competició.

Com podem observar en la taula anterior, la gravetat de les lesions de la mainada en la pràctica castellera és similar a la de, per exemple, el futbol i fins i tot inferior a la d'altres activitats que normalment no es consideren perilloses.

- Els nens castellers generen més consultes mèdiques i ingressen més sovint que els adults castellers, és cert, però probablement per diverses causes: participen directament en el castell en una major proporció (un percentatge molt alt del grup de mainada sol pujar a una mateixa construcció. A més a més, en cas de caiguda, la mainada quasi sempre s'hi veu implicada); degut també a una actitud de prudència, i a la dificultat de fer una avaluació acurada de la lesió per la poca fiabilitat de l'opinió del nen, i per un possible factor predisposant per part del metge.

En definitiva, hem de ser tots (castellers i no castellers) conscients que fer castells comporta un risc, que cal conèixer, avaluar i minimitzar (prenent les mesures necessàries però, sobretot, fent assajos) però tampoc no cal dramatitzar. Fer castells no és una activitat més perillosa per a la mainada que qualsevol altra, del tot recomanable; també pels més grans, inclosos aquells que pateixen de mal d'esquena.

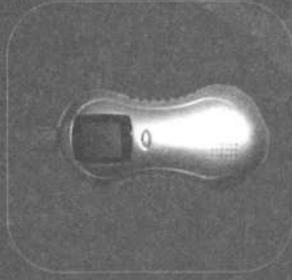
Fundada en 1942

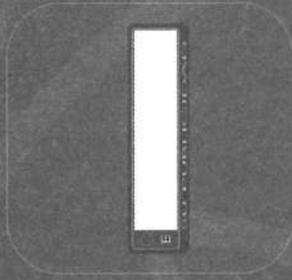
PLAQUES DE
MATRÍCULA
I EQUIP

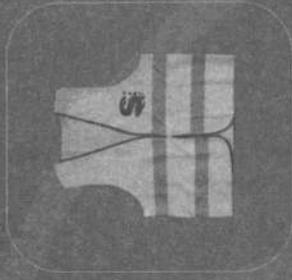
KIT PER
L'AUTOMÒBIL

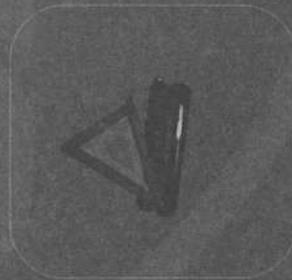
ALCOHOLÍMETRES

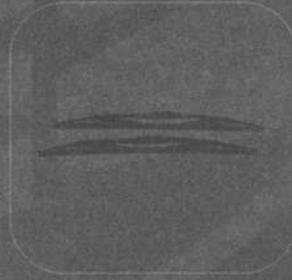
MARQUETS
PUBLICITARIS
FLUOREFLECTANTS

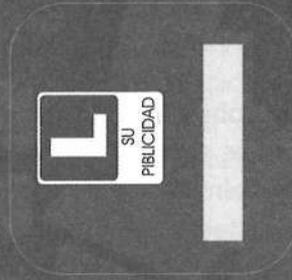
ARMILLES

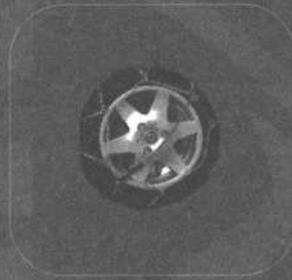
TRIANGLES DE
PRESENYALITZACIÓ

ESCOMBRETES

SENYALITZACIÓ

CADENES
DE NEU

IL·LUMINACIÓ

www.samar.t.com sam@samar.t.com (0034) 972 504 358

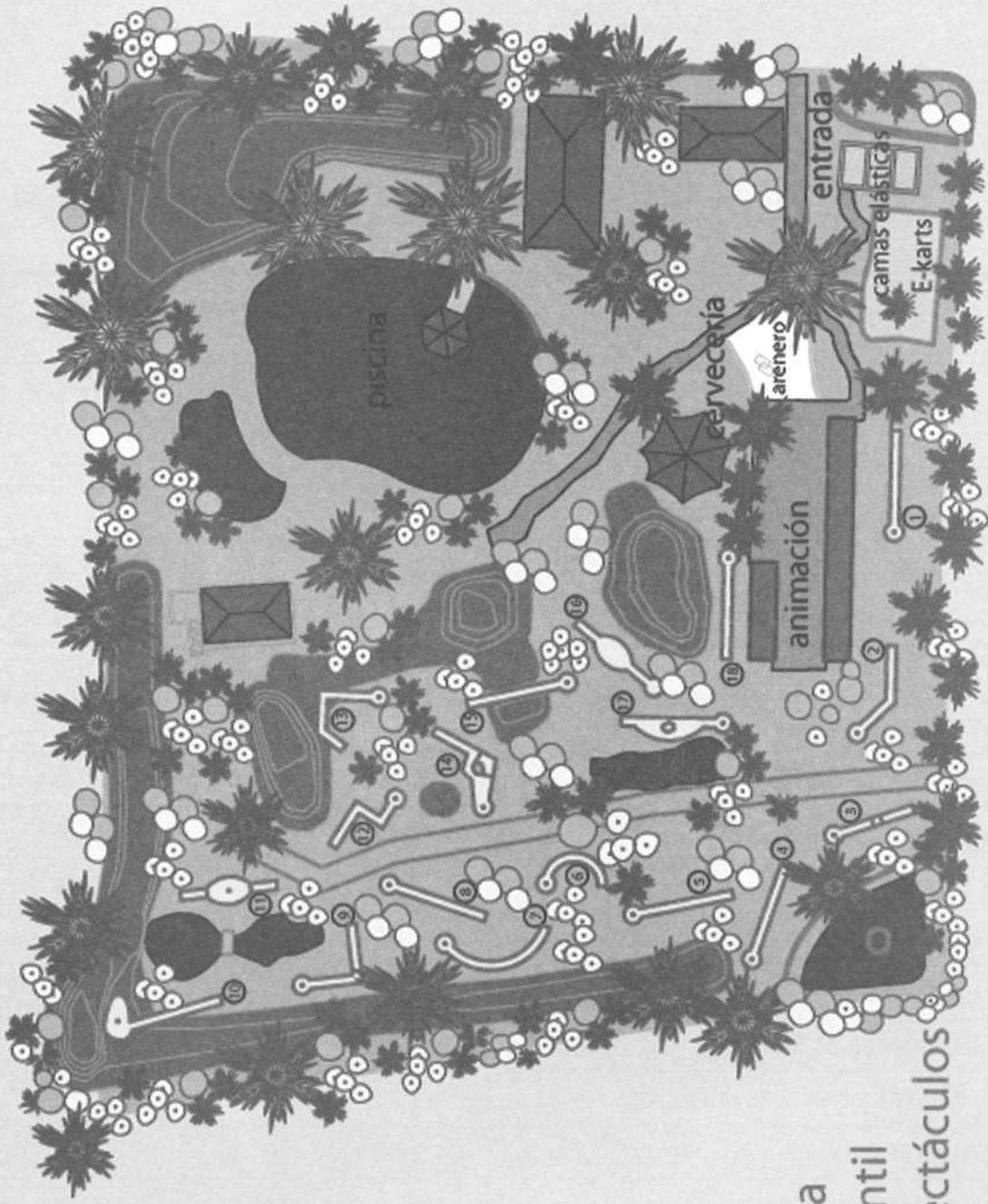
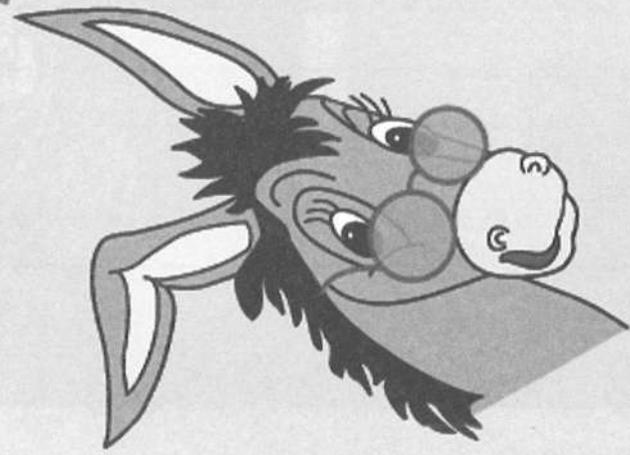
CASTELLS DE LA TEMPORADA 2004

	Descarregat	Carregat	Intent	Intent desmuntat
Pde4: PILAR DE QUATRE	48	0	1	1
Pde4cam: PILAR DE QUATRE CAMINANT	6	0	0	0
Pde4ps: PILAR DE QUATRE PER SOTA	9	0	0	0
Pde5: PILAR DE CINC	5	0	0	1
2de5 net: DOS DE CINC NET	1	0	0	0
2de6: DOS DE SIS	9	1	0	1
3de6: TRES DE SIS	15	0	1	3
3de6 net: TRES DE SIS NET	0	0	0	0
3de6ps: TRES DE SIS PER SOTA	4	0	0	0
3de7: TRES DE SET	3	0	0	1
4de5 ag net: QUATRE DE CINC AMB AGULLA NET	1	0	0	0
4de6: QUATRE DE SIS	12	0	0	1
4de6 net: QUATRE DE SIS NET	0	0	0	0
4de6a: QUATRE DE SIS AMB AGULLA	13	1	0	2
4de7: QUATRE DE SET	2	0	0	1
4de7a: QUATRE DE SET AMB AGULLA	0	0	0	0
5de6: CINC DE SIS	5	0	0	0
5de6 net: CINC DE SIS NET	0	0	0	0
5de7: CINC DE SET	0	0	0	0
Total: 149 castells	134	2	2	11
Percentatge	89,9 %	1,4 %	1,4 %	7,3 %

Total Sortides: 28

Family Fun Park - Vilacolum

- Minigolf
- Snack-bar
- Alquiler de bicicletas
- Cervecería con terraza
- Piscina con zona infantil
- Música en vivo / Espectáculos

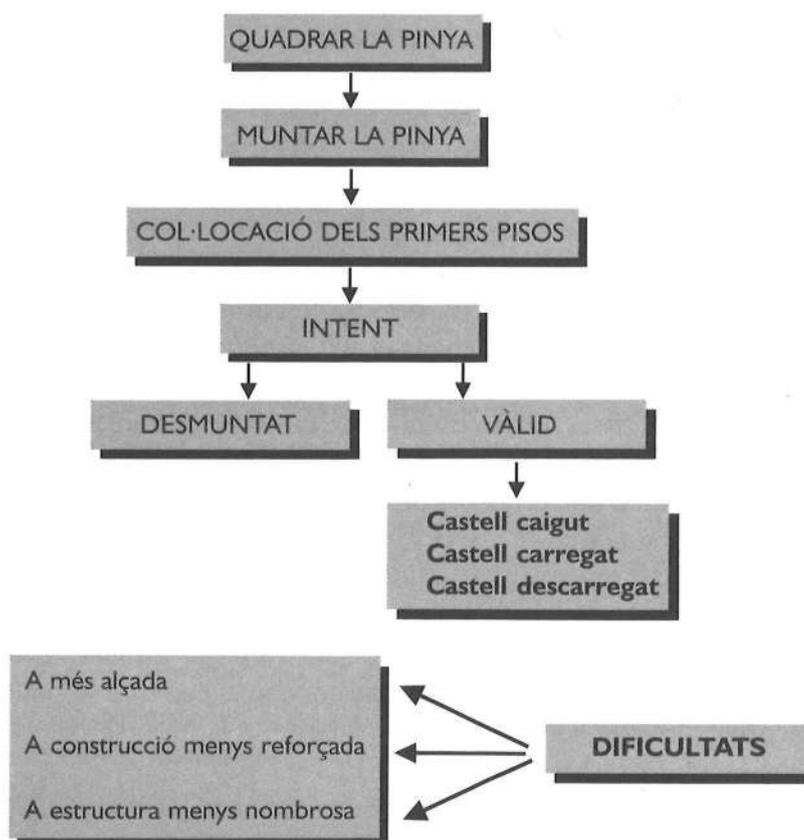
Tierra Vilacolum, S.L., 17474 Vilacolum, Tel: 972 55 03 21, www.vilacolum.com

UN CASTELL ÉS UNA CONSTRUCCIÓ HUMANA FORMADA PER DIFERENTS PISOS I AMB UNA MÍNIMA ESTRUCTURA PENSADA I ORDENADA

Xavier Brotons, *Castells i Castellers*

La construcció d'un castell es tècnica i força molt estudiada i amb el pas del temps es va depurant cada vegada més, segons la constitució de cada casteller ocupant una posició o una altra.

La informàtica també ha arribat al món dels castells, hi ha colles que per estudiar les possibilitats que tenen a l'hora de muntar alguns castells estudien el pes de les rengles i la diferent manera de col·locar els castellers.

CRÒNICA D'UNA NIT MÀGICA

Ahir a la nit, uns pocs interns del Centre Penitenciari de Figueres (ens vàrem aplegar un total de 15 entre els de segon, tercer grau i alliberats condicionals) vam gaudir d'una sortida programada una mica especial; màgica com la mateixa nit requeria.

Com ja és tradició —aquest any és la cinquena vegada— vam viure una revetlla molt intensa. Participar amb la Colla Castellera de Figueres i amb la Creu Roja per repartir joguines als nens menys afavorits de la nostra ciutat. I aquest any, un any tan i tan rodonet; el 5è d'un que també acaba en 5, va ésser diferent. Aquest any, no sabem ben bé per què, TVE ens va fer sentir protagonistes, doncs varen fer un reportatge d'aquesta sortida programada.

— Ostres, la tele...!

— Que sí, que diuen que volen fer-nos un reportatge sobre la nostra actuació amb la Colla...

I, és clar, es va muntar «el Belén»! Els nervis, la por a les entrevistes, els comentaris dels companys, les bromes... tots, qui més qui menys una mica neguitosos; tot i que ens ho havien comentat els responsables de Tractament, i tan sols ens van dir que qui no volgués sortir-hi, no passava res, que es tractava d'un reportatge sobre la col·laboració amb la Colla.

Amb aquests pensaments, va arribar l'hora de sortir, les 18.30 h. Tots molt macos, vestits de castellers, amb les nostres samarretes liles i el pantaló blanc, com mana la uniformitat de la nostra Colla, ens vàrem trobar amb els periodistes.

I vam conèixer la Montse Rigall, en John i en Josep. Gent molt maca, especialment la Montse la qual portava el micro; ens va comentar l'objectiu del reportatge i com ho farien... i bé, se'ns va posar a la butxaca des del primer moment. Tots vàrem apreciar la seva professionalitat i la seva calidesa humana. I així, a poc a poc, sense adonar-nos-en, varen entrevistar tothom que va voler.

Com sempre ens passa, el temps va volar, tan ràpid que se'ns en va anar de les mans. Un munt de sentiments cavalcava sense donar-nos temps a reaccionar: el carrer, els llums de Nadal, la trobada amb els companys de la Colla, amics i familiars, les salutacions i desitjos per al nou any... i una actuació massa ràpida en el muntatge dels castells van precipitar l'arribada de l'altra part de la sortida: el repartiment de joguines. Havíem de tornar ràpid, per canviar-nos de roba, però vam tenir temps per fer un toc tots plegats, amb la Montse i companyia. Per cert, una anècdota: en Joan Lluís va pagar els cafès (l'administració volem dir). Sembla que encara no s'havia recuperat del cop al cap que va patir quan sortia per la porta de la presó, imatge aquesta que demanarem a la Montse per portar-la a *Vídeos de primera* i aconseguir uns bons calerons.

De tot cor, gràcies a tots els que han fet possible aquesta experiència, especialment a les dones que ens van acompanyar: la Carme, tan fidel com sempre; la Sarai amb la seva música i la Montse pel seu somriure. Gràcies... i que duri la màgia.

Quan al Centre em varen proposar assistir als assaigs i actuacions de la Colla Castellera de Figueres, poc em pensava el que allí m'hi arribaria a trobar.

L'any passat, quan la Colla va visitar el nostre Centre amb motiu de la cloenda dels Tercers Jocs Olímpics Penitenciaris i en Jualu en nom d'ell mateix i de tots vosaltres em va lliurar la samarreta de color lila de la Colla, i va fer palès el vostre desig de poder-me veure molt aviat entre tots vosaltres, el cor em va fer un salt que quasi bé em va sortir del seu lloc, doncs va ser una fita totalment inesperada.

Aquell capvespre va ser molt especial per a mi, doncs a partir d'aquell moment se m'obrien noves expectatives personals i en concret tres de molt importants. La primera, que podria sortir assíduament de la presó; la segona, que podria participar en una activitat que contempla

una de les tradicions més antigues que se celebren en el meu país i tercera, que aquesta activitat em permetria estar en contacte amb tota una sèrie de gent, cosa que m'agrada, doncs sempre m'ha encisat estar en contacte amb les persones, poder parlar i gaudir amb totes elles.

Des del primer dia que vaig venir a la Colla, m'hi he trobat molt a gust entre tots vosaltres, ja que m'hi heu acollit amb les portes ben obertes. No m'hi he trobat mai com un estrany, tot al contrari, tothom m'ha fet costat donant-me conversa, dedicant-me un somriure o lliurant-me una dolça salutació.

Us agraeixo que en tot moment hagueu comptat amb mi, tant pels assaigs, com per a les actuacions o fins i tot per anar fins a les llunyanes terres de ponent a jugar una sèrie de partits de futbol entre colles castelleres.

És d'admirar la vostra laboriosa tasca que porteu a terme, admetent tots els companys de la Casa Gran en la vostra associació i ajudar-nos en el nostre camí cap a la reinserció en la societat lliure. Us encoratjo a continuar endavant com fins ara.

PACFREN AMB ELS CASTELLS

desde 1862

P
PACFREN

[P]ERFECCIÓ empresa novedades
[A]MBICIO
[C]ORATGE
[F]IDELITAT
[R]ESPONSABILITAT
[E]NTREGA
[N]OBLESIA

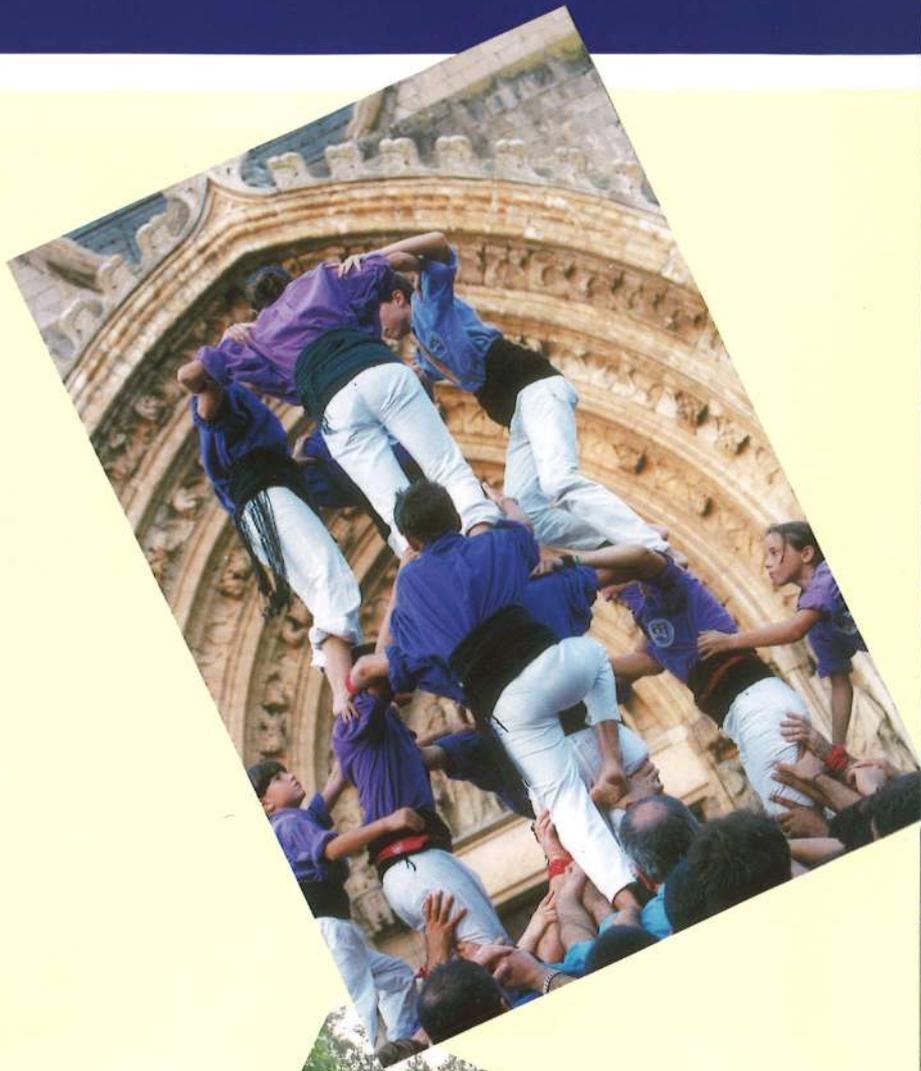
**Son les característiques que
ens igualen amb els castells**

Tramuntana

*La configuració
d'un castell és
tan àmplia que
tothom hi té
cabuda,
qualsevol
persona, per
prima, grossa,
alta, baixa,
forta o fluixa
que sigui, hi té
un paper.*

CLASSIFICACIÓ GENERAL
IV TORNEIG INTER-CASTELLER FUTBOL SALA
LLEIDA 26-27 FEBRER

1	Castellers de San Cugat	13	Castellers de Sant Feliu
2	Xiquets de Tarragona	14	Castellers de Lleida
3	Nyerros de la Plana	15	Capgrossos de Mataró
4	Castellers de Sants	16	Castellers de Terrassa
5	Castellers de la Vila de Gràcia	17	Moixiganguers d'Igualada
6	Matossers de Molins de Rei	18	Colla Castellera de Figueres
7	Marrecs de Salt	19	Castellers d'Espplugues
8	Castellersde Rubí	20	Castellers d'Esparraguera
9	Segals d'Osona	21	Colla Jove Castellers de Sitges
10	Castellers de Barcelona	22	Castellers de Mollet
11	Xiquets de Reus	23	Minyons de Terrassa
12	Colla Jove Xiquets de Tarragona	24	Castellers de Sant Boi

Millor golejador ORIOL Xiquets de Tarragona
 Millor golejadora Laura Castellers de Lleida
 Millor afecció Moixiganguers d'Igualada

LA CREU DE MAIG: ENTRE LA TRADICIÓ I LA HISTÒRIA

El dia 3 de maig es celebra la solemnitat de la invenció de la Santa Creu, és a dir: la commemoració de la trobada de la Creu de Crist que va fer Santa Elena. No hem de confondre amb la festa de l'exaltació de la Creu del 14 de setembre on es commemora la victòria reportada als perses per part de l'emperador Heracli; essent el principal trofeu la Santa Creu, la qual fou tornada triomfalment a Jerusalem.

A l'època romana, la crucifixió constituïa la forma més cruel i afrontosa d'execució de la pena capital. Amb aquest suplici s'ajusticiava als culpables dels delictes de pirateria, assassinat, robatori, sedició i rebel·lió que no tenien la ciutadania romana. Hi havia tot un ritual per executar-la: flagel·lació prèvia, els condemnats havien de portar tota o part de la creu des del tribunal als afores de la ciutat, es clavaven peus i mans, exposició a les injúries i befes del populatxo (normalment es crucificava a la vora d'un camí transitat) i el càstig consistia en morir de set i de gana, restant-hi exposades les seves despulles a l'acció de les aus rapinyaires. Aquest sofriment podia durar dies, aleshores per dulcificar el patiment podia decretar-se el trencament de les cames, amb la qual cosa la mort s'accelerava.

A la persona de Crist es va complir tot el ritual, llevat del trencament d'ossos i l'exposició a les aus de rapinya. Tot i això, per assegurar-se que era mort, va ser traspasat amb una llança.

El cristianisme dels primers temps, no va reconèixer el símbol de la creu com a propi; es reconeixien entre ells amb un dibuix d'un peix i fins i tot d'un pelicà, però no pas el símbol de la creu, haurà d'esperar tres segles per identificar-se amb el sentit religiós que té avui.

En temps de l'emperador Constantí el Gran (Cayus Flavius Constantinus 274 - 337 d.C.) i segons la versió dels historiadors de l'època Eusebi i Lactanci els quals coincideixen a testimoniar que en la batalla per a la conquesta de Roma que enfrontà Constantí contra Magenci, l'emperador va veure una creu amb la inscripció «In hoc signo vinces» (amb aquest signe venceràs) i fent ressò d'aquesta visió, Constantí va manar substituir l'àguila per la creu a tots els seus estendards i emblemes, i d'aquesta manera va entrar victoriós a Roma (28 d'octubre de 312). Mitjançant el famós decret de Milà (313), Constantí reconeix la llibertat de culte a tots els súbdits de l'Imperi; ell ja s'havia convertit al cristianisme, i des de llavors la Creu s'identifica amb el cristianisme.

Es produeix un gran fervor per la Creu, tant que Santa Elena (la mare de Constantí) va viatjar a Jerusalem (14 de setembre de 326) per tractar de trobar la Creu de Crist. La tradició diu que va trobar tres creus al mont de les oliveres, que la va identificar quan en tocar-la un malalt es va curar i també en imposar-la a un difunt aquest va ressuscitar. També, segons la tradició, Santa Elena va fer tres trossos: un es va quedar a Jerusalem, un altre va anar a Constantinopla i un tercer va anar a Roma.

D'aquesta repartició sabem que la relíquia de Jerusalem va caure en mans dels perses, essent l'emperador Heracli (575-641) qui la restitueix a Jerusalem el 14 de setembre de 629 en vèncer al rei

persa Siroes. S'ha perdut la seva existència amb motiu de les múltiples invasions de la ciutat. De la part de Constantinopla no se'n sap res, pot ser hagi tingut el mateix destí que la de Roma, és a dir la repartició entre les diferents esglésies. Així doncs, entre les suposades relíquies de la Creu, només amb els trossos de l'anomenada romana es podrien omplir naus senceres. Però això és farina d'un altre costat.

A la caiguda de l'Imperi Romà (475 d.C.) els cristians, temorosos que els bàrbars destruïssin els seus més apreciats tresors (les relíquies) van omplir vaixells sencers i van deixar-los anar a la seva sort, sense tripulació, tot confiant-los al destí misericordiós del Senyor.

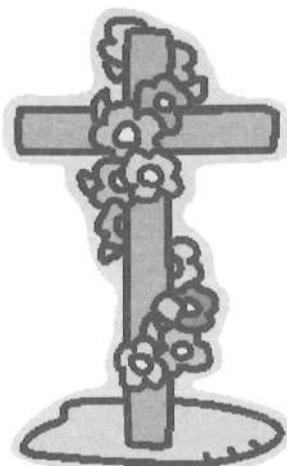
Un d'aquest vaixells va arribar a l'Empordà, a la zona ara denominada Cap de Creus (us sona aquest nom?) aquest vaixell portava moltes relíquies que van ser lliurades als monjos del Monestir de Sant Pere de Rodes. I entre aquestes relíquies hi havia una caixa crucífera (desdoblada) dins la qual es veia una substància negra que fins i tot alguns van confondre amb «sang presa» però que era el sistema que utilitzaven per guardar les relíquies de la «Vera Creu» i que tenia restes de fusta.

Aquesta troballa va ser un autèntic revulsiu per al monestir i va guanyar molta influència i fervor el culte a la Creu. La toponímia de la zona revela molt la importància d'aquest fet: el Cap de Creus, el poble (avui desaparegut que va envoltar el monestir) que s'anomenava Santa Creu de Rodes, amb la seva església dedicada a Santa Elena en són un fidel testimoni. Al segle XIII, l'església de Roma dóna al monestir el privilegi de guanyar el jubileu si es fa peregrinació a aquest monestir l'any que sigui jubilar, és a dir, l'any que la festivitat de la Creu de Maig queia en divendres.

Desaparegut el monestir com a conseqüència del desastre econòmic motivat per la plaga de fil·loxera, es pensa que aquesta relíquia va ser traslladada a Figueres i que actualment es troba dins d'un medalló a la creu de plata realitzada per l'artista figuerenc Lluís Albert l'any 1950.

De com es «cristianitzen» les festes paganes ja en parlarem en una altra ocasió. De moment només dir que aquesta festa té el seu origen en la mitologia nòrdica (l'arbre de la vida) es relaciona amb les festes de primavera dels grecs i dels romans. Pràcticament totes les cultures tenen un ritual per a la nova vida que creix amb la primavera i que s'identifica amb les flors. La creu de maig és una festa per la vida. En síntesi la Creu simbolitza això mateix ... una nova vida.

Juaju

adondequieresllegar.com

NUEVO MITSUBISHI COLT

Con climatizador

desde **9.400 €***

AM 94 MOTOR:

Carles Fages de Climent, s/n. Figueras. Tel. 972 67 72 72

Ronda de Barcelona, 7. Figueras. Tel. 972 67 28 67

A7 Sortida Girona Sud (Juan Torró Cabratosa, 38). Gerona. Tel. 972 40 06 50

Versiones de 3 y 5 puertas, con motores diesel de 95 CV, gasolina de hasta 109 CV y turbo de 150 CV (Colt CZT). De serie: climatizador semiautomático, ABS con EBD y muchos otros detalles. Opcional: airbags de cortina, MASC y MATC (controles de estabilidad y tracción) y tapicería de piel, según versiones.

* Precio promocional válido para Península y Baleares. I.V.A., I.M., Plan Práyer gasolina y transporte incluidos. 3 años de garantía sin límite de kilometraje. Asistencia 24 h en Europa. Emisiones CO₂: 116-151 gr/Km. Consumo mixto: 4,4-6,6 l/100 Km. MACE Credit: financiación a tu medida.

LA DONA CASTELLERA

Malgrat que hi ha referents històrics de dones castelleres, la incorporació de la dona en el món dels castellers no s'ha produït fins aquestes dues darreres dècades. Actualment, a més de les posicions en què més habitualment solen anar les nenes (pom i pisos alts del tronc), ja hi ha colles que tenen representants del sexe femení en posicions on les càrregues i les exigències a nivell físic són molt altes.

El 1994 prop d'un 20% dels castellers eren dones gràcies que, a partir dels anys vuitanta, es va produir una incorporació constant de castelleres a les colles, sobretot en les agrupacions creades lluny de les àrees tradicionals, mentre en aquestes colles el percentatge pot arribar fins al 40%, en les de l'àrea tradicional. Per exemple, la Colla Vella de Valls, les primeres incorporacions no es van produir fins el 1990 i amb una intensitat molt més baixa.

Un exemple clar d'aquest canvi el veiem comparant els dos únics 4 de 9 que s'han descarregat en la història castellera: en el de la Vella de Valls (1881) no hi pujava cap dona; el dels Minyons de Terrassa (1998) el 39,28% eren castelleres.

Els condicionants pels quals això ha estat així són bàsicament socials. Però, a part que sembla que arreu aquests es van ja superant, els que ens interessin ara són els propis de cada un dels sexes que faran que, per cadascun d'ells, sigui més apropiada una posició del castell que altres i comportarà aconsellar algunes mínimes limitacions al sexe femení.

Un dels trets diferencials entre els dos sexes que, de ben segur, més ha afavorit la incorporació de la dona als castells és el fet que, per una mateixa alçada, com a norma general i en el cas d'una persona adulta, la dona pesa entre 15 i 20 quilos menys que l'home. Per contra, hi ha la creença generalitzada que la força muscular, en cas del sexe femení, és molt inferior i fa que, per això, alguns hagin considerat les nenes com a menys indicades per pujar al pom d'un castell. Però, si bé és cert que la musculatura de la part superior del cos generalment és més dèbil en el cas de la dona, la qualitat d'aquesta és exactament igual de manera que, si se segueix un entrenament adequat, el seu potencial per millorar és igual o superior al de l'home. De totes maneres, ja que la proporció de greix és superior en un 10% en el cas de la dona i la seva distribució és també diferent, és molt difícil que l'entrenament muscular aconseguís canviar substancialment l'aparença externa, ja que el greix subcutani fa que l'augment de la massa i definició muscular quedi amagada.

Possiblement sigui la capacitat de resistència un dels aspectes més infravalorats. Però si bé és cert que els factors que la determinen solen ser entre un 10 i un 15% inferiors en elles, la seva capacitat per millorar-la amb l'entrenament pot ser fins a un 30%, de manera que nombroses dones poden aconseguir una resistència superior a molts d'homes.

Tot i que fins ara totes les suposades o veritables diferències entre sexes o no comporten cap tipus de limitació o, pel contrari, fins i tot fan que la dona estigui millor dotada per fer castells, hi ha d'altres aspectes que ens faran desaconsellar determinades posicions.

Les dones solen presentar una major laxitud articular. Malgrat que en alguns aspectes això pot suposar un avantatge, en alguns punts de l'organisme (sobretot l'espatlle, els genolls, i la columna) pot afavorir la presència de problemes. Per això, i en termes generals, no s'aconsella que una dona ocupi zones de càrrega màxima ja que la seva columna té menor resistència (sobretot en els adults) i major propensió a patir-hi lesions. Ja que les seves espatlles tenen major inestabilitat serà més fàcil que, en cas que es carregui repetidament (encara més si, a la vegada el braç està lleugerament aixecat), pugui passar i lesionar amb major facilitat els seus tendons. En el cas del tres aixecat per sota les possibilitats de presentar problemes en els genolls és superior en el cas de la dona que l'home, per la qual cosa, també en aquest castell, no s'aconsellaria que les dones ocupessin posicions baixes al tronc.

Una menció especial és la crossa, posició on, degut a la seva menor alçada (alguns diuen que una major part de patiment), se sol situar a les castelleres. La postura que adopta l'esquena i l'asimetria de les càrregues fan d'aquesta una de les posicions de més risc per la salut de la columna. Per això no és infreqüent trobar entre aquestes castelleres la presència de contractures cervicals i mals d'esquena. El millor que es pot fer per evitar-ho és: 1) intentar que la relació entre l'alçada del baix i la crossa sigui el més favorable possible per tal d'evitar que hagi d'inclinar massa l'esquena o flexionar en excés els genolls; 2) mantenir la musculatura cervical i de la columna en les millors condicions possibles; 3) evitar parar sempre al mateix costat del baix, i 4) revisar periòdicament l'esquena d'aquestes castelleres per detectar-ne precoçment el possible desenvolupament d'algun problema i poder-ne evitar les conseqüències.

Finalment creiem necessari valorar dos aspectes específics del sexe femení que poden plantejar algun dubte o problema durant la pràctica castellera: els cops als pits i l'embaràs.

Encara que les lesions importants durant la pràctica castellera són rares, els cops que ocasionaran contusions i hemorràgies en el teixit greixós del pit, no són tan infreqüents. Aquestes alteracions no solen portar grans problemes però, si la contusió ha estat molt forta i la zona d'hematoma és important, s'ha de vigilar de prop aquesta lesió doncs, si no és tractada adequadament, pot comportar que es necrosi (o destrueixi) el teixit greixós afectat, i que aquest quadre banal es converteixi en un problema de major entitat. És per aquest motiu que s'aconsellaria que totes aquelles dones castelleres que ocupin posicions on fàcilment es pot rebre un cop utilitzin sostens encoixinats i que no tinguin aros o reforços que puguin

afavorir una lesió. S'ha de clarificar, però, que malgrat l'existència d'una creença popular que així pot succeir, no hi ha cap evidència que un cop al pit pugui condicionar l'aparició, en un futur, d'un procés cancerós a aquest nivell.

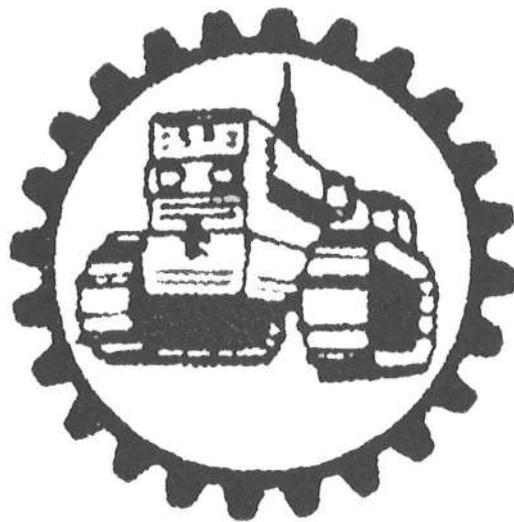
D'altra banda, si bé cal tenir en compte que durant l'embaràs no és el millor moment perquè una dona s'iniciï en els castells o en la pràctica esportiva en general, en certes fases de la gestació res no contraindica que es pugui mantenir aquesta activitat. Tot i que l'embaràs pot afavorir l'aparició de problemes musculoesquelètics perquè hi ha un augment de pes, una major laxitud lligamentosa, un augment de la curvatura lumbar i canvis en el centre de gravetat del cos, la principal por de la dona es que l'activitat, ja sigui pel risc de contusions o perquè augmenti la temperatura corporal i disminueixi els nivells de glucosa a la sang, pugui afectar el fetus. Però sí que hi ha el risc evident de contusió i d'augment de la temperatura (ja que les condicions ambientals en què es solen fer castells tendeixen a incrementar la temperatura corporal).

Per sort, l'úter és un òrgan intrapèlvic. Això vol dir que, fins el segon trimestre de la gestació, aquest i en conseqüència el fetus està protegit de possibles cops directes pels ossos de la pelvis. Tot i així a partir del quart mes el fetus no queda totalment desemparat doncs el protegeix la musculatura abdominal, les parets esponjoses i gruixides de l'úter i més d'un litre de líquid amniòtic. Malgrat això, tot i que resulti molt difícil que un cop directe pugui arribar a lesionar el fetus, s'aconsellaria evitar les posicions de risc a partir d'aquest moment.

Molt possiblement siguin més perillosos els efectes de la calor excessiva que no pas les contusions. Per aquest motiu, sempre que la temperatura ambiental sigui superior als 26 graus centígrads, principalment si l'ambient és molt humit, s'haurà d'estar molt pendent d'evitar el sobrecalfament. La utilització de roba adequada i procurar beure amb abundància són la millor prevenció.

Del llibre *Manual de supervivència del casteller*
Jaume Rosset i Llovet

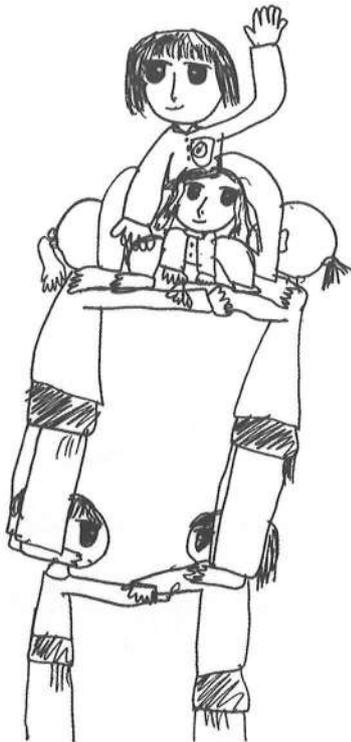
SALA i ROS

**TRANSPORTS - EXCAVACIONS
TREBALLS FORESTALS**

Carrer Padró, 2 - Tel./Fax 972 56 01 59
17468 ORRIOLS (Girona)

CASTELLERS DE CATALUNYA

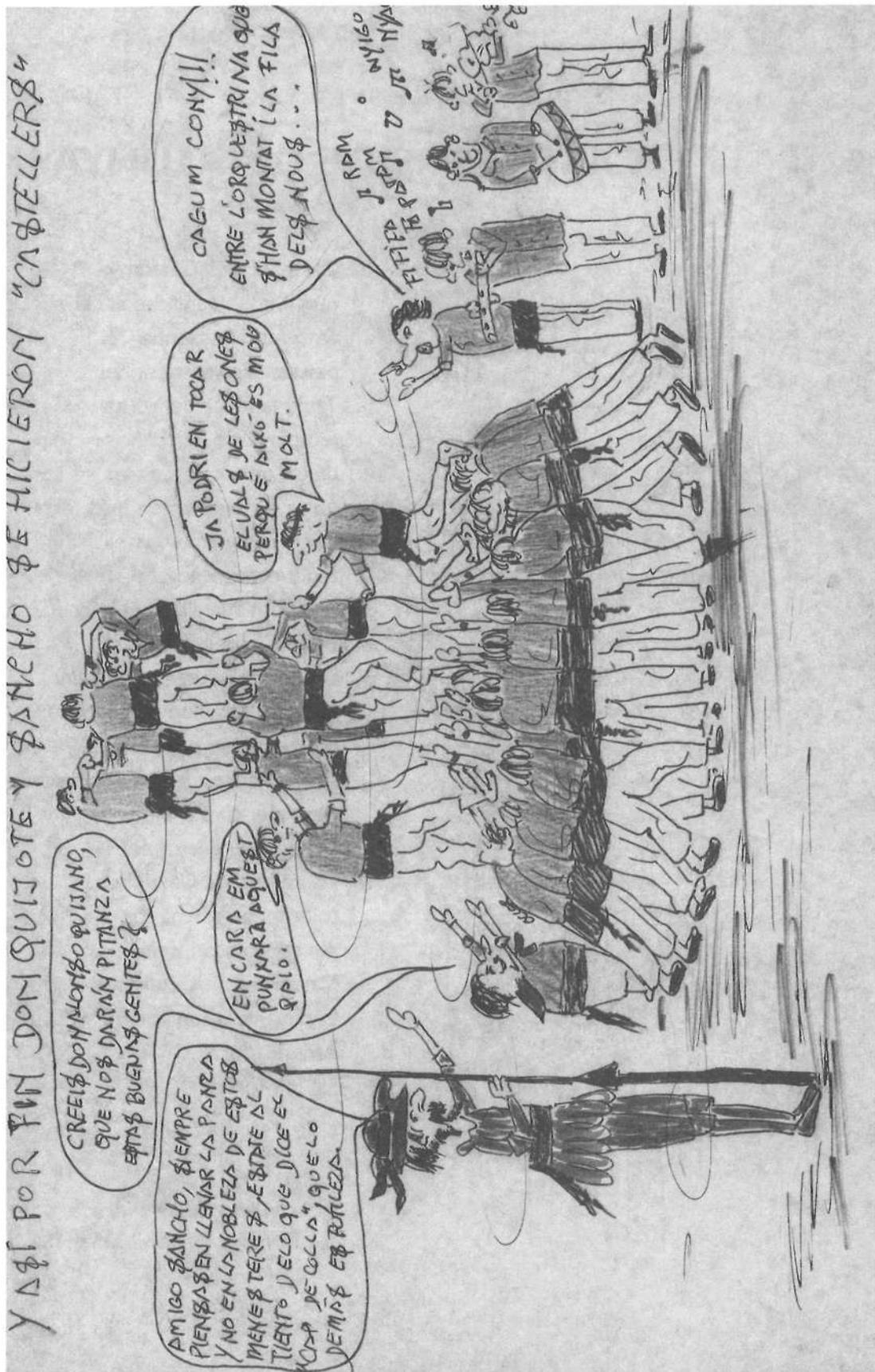
Castellers de Catalunya
 que aneu pujant cap al cel
 amb força i valentia
 per assolir vostre anhel.
 Teniu la força del roure
 feu pinya de germanor
 unitat en tots vosaltres
 per a fer els castells més forts.
 Per a coronar el castell
 teniu esperit gegant
 i amb les manilles i el folre
 l'enfortiu per fer-lo gran.
 Si el castell que aneu bastint
 fa llenya tot d'un plegat
 no us deixeu pas abatre
 i recomenceu fermes a la tasca
 per refer-lo pas a pas.
 Quina lliçó ens doneu
 Castellers de Catalunya,
 tolerància, germanor,
 perseverança i unió.
 Castellers de Catalunya!
 Endavant, ja feu el cim!
 Amunt i fora!
 Sigueu forts!

Maria Soler Piera
 Terrassa, gener 2005

PÀGINA D'HUMOR

Dedicada a l'any Cervantes
(El quijote)

Aquest any 2004 s'ha fet un important canvi en la programació castellera del Canal 33, posant un dia i una hora fixa al programa, per tal que tothom sàpiga sempre quan hi ha castells a la televisió.

Cada diumenge, del 26 de juny a finals de novembre, a 2/4 de 9 del vespre, hi ha el programa 2 de 9 amb la retransmissió de la jornada més important del mateix dia o dels dies immediatament anteriors, a més d'altres reportatges.

Les retransmissions del 2004 han sigut les següents:

- 27/6/04 SANT JOAN - Valls
- 04/7/04 SANT PERE - Reus
- 11/7/04 FESTA MAJOR - Esparraguera
- 18/7/04 25è ANIVERSARI MINYONS DE TERRASSA
- 25/7/04 FESTA MAJOR - Mataró
- 08/8/04 FIRAGOST - Valls 5/8/04
- 15/8/04 FESTA MAJOR - La Bisbal del Penedès
- 22/8/04 FESTA MAJOR - L'Arboç
- 29/8/04 FESTA MAJOR BLAUS I BLANCS - Granollers
- 5/09/04 SANT FÈLIX - Vilafranca
- 12/9/04 Prèvia concurs / posterior Sant Fèlix
- 19/9/04 25è ANIVERSARI COLLA JOVE XIQUETS DE TARRAGONA
- 26/9/04 LA MERCÈ - Barcelona
- 3/10/04 CONCURS DE TARRAGONA - Tarragona
- 10/10/04 SANTA TECLA - Tarragona
- 24/10/04 SANTA ÚRSULA - Valls
- 31/10/04 FIRA DE VILARODONA
- 07/11/04 DIADA CASTELLERA DE VILAFRANCA
- 14/11/04 DIADA CAPGROSSOS MATARÓ
- 21/11/04 DIADA MINYONS DE TERRASSA

1er. Premi salsa calçots **CALÇOTADA 2005**

Jo no he inventat res, la recepta que explico forma part de la meva feina que, al costat d'amics cuiners, i d'amics no tant cuiners, he après. No pretenc inventar res: La salsa ja fa temps que es va crear.

He vist, begut, menjat, paït, cagat i dormit poc, i aquesta recepta és el resultat d'aquests sis verbs; i d'algun altre que guardo per a la meva intimitat. Tan sols és una versió de tot allò que he viscut.

Si no us en sortiu amb la recepta... Ja sabeu què cal fer-hi. Per si de cas, no us deixaré el meu telèfon, però sí que us desitjo molta moral... I bon profit !

Ingredients

12 tomàquets ben madurs
1 cabeça d'all
50 gr. d'avellanes torrades
3 llesques de pa
7 pebrots de romesco
3 cullerades de vinagre
2 dl d'oli d'oliva
pebre o una mica de bitxo
sal

Algunes persones elaboren aquesta recepta amb els ingredients cuits a la graella, o bé fregits amb una mica d'oli.

Torreu a la graella els tomàquets, els alls sense pelar, les llesques de pa i els pebrots fent que els tomàquets quedin reblanits, els pebrots escalivats i el pa torrat sense que es cremi.

Piqueu-ho tot al morter: els tomàquets i els alls pelats, les avellanes sense pelar i els pebrots i, si escau, el bitxo sense llavors, així com les llesques de pa torrat.

Un cop formada una pasta afegiu-hi, sense deixar de remenar la mà del morter, el vinagre i l'oli. Poseu-hi el punt de sal.

Nota: Actualment alguns piquem els ingredients amb la tritadora elèctrica, tot reduint-ho a purè.

Alfred Blanes Márquez

LES GRALLES

Les gralles són un element bàsic dins el món casteller. Tot castell és bastit amb el so de la gralla de fons. Un grup de gralles sol constar de tres grallers i un tabal, que toquen a dues veus. Si es fa un castell de set, les gralles comencen a tocar quan estan pujant els terços; en un castell de vuit, comencen quan puguen els quarts i en un de nou, quan puguen els quints. Un castell no es considera com a intent vàlid fins que la gralla no comença a sonar.

La tonada del toc de castell té diverses parts ben diferenciades: comença amb un avís que el castell comença; tot seguit fa una altra tonada mentre que puja el castell; quan és a punt de carregar-se les gralles toquen unes notes de suspens, fins que és carregat i un so alegre n'anuncia el descens. D'aquesta manera tots els que integren el castell saben en quin punt estan, encara que no el vegin. Si el castell fa llenya, automàticament les gralles i el tabal deixen de tocar. A més, del toc de castells, també hi ha una cançó d'entrada a plaça (que anuncia que l'actuació és a punt de començar) i una tonada per acostar el pilar al balcó.

Manteniment de la gralla

1. Després d'un assaig deixar-la dreta fins que s'aixugui.
2. Cada setmana o quinzena cal posar-hi oli d'ametlla dolça per dins i per fora. Després de 15 minuts cal assecar-la bé (per dins i per fora).
3. Netejar els metalls amb el producte escaient i evitant el contacte amb les parts de la gralla que estan en contacte amb els llavis. Netejar els metalls quan estiguin bruts i abans d'una sortida.
4. Procurar no deixar-la mai al sol o en llocs humits.
5. Procurar portar-la sempre dins la funda.
6. No posar res a l'instrument, ni el tudell muntat amb la inxa.
7. No donar-li cops al tudell amb la canya muntada.
8. Tenir sempre un escuradents dins. Atenció com es fica l'escuradents, amb cautela i sense esberlar la inxa.
9. Posar-la sempre 20 minuts en remull abans de tocar la canya i tudell muntat.
10. No treure mai la canya del tudell!
11. No mossegar-la ni donar-li cops.
12. Passar pel tudell cada setmana una ploma d'ocell o l'escuradents per dins amb molta cura treient el verdoset que pot haver-se format.

CALYGAS

OFICINA CENTRAL:

VILAMALLA - Pol. Empordà Internacional Tel. 972 52 51 50 Fax. 972 52 60 51

DELEGACIONES: VILAMALLA - OLOT - PALAMÓS - LA BISBAL

99999999 LG

frescor natural... y sano.

Aire Acondicionado Premium de LG

Digitally yours LG

**AIRE CONDICIONAT
LG**

EL MÁXIMO CONFORT SE
CONSIGUE CON LA INTELIGENCIA

sensor
inteligente

DAIKIN

INVERTER

R410A

**AIRE CONDICIONAT
DAIKIN**

AIRE CONDICIONAT - CALEFACCIÓ - SANITARI - AIGUA - GAS

TAMBÉ ESPECIALISTES EN EL BANY: COLUMNES HIDROMASSATGE, MOBLES, AIXETES, COMPLEMENTES, MAMPARES... ETC.

DISTRIBUÏDORS OFICIALS:

Roca

C) A L'HORA DE FER CASTELLS M'AGRADARIA...

.....
.....
.....
.....
.....

D) PEL BON FUNCIONAMENT DE LA COLLA PUC COL·LABORAR FENT:

.....
.....
.....

E) ASSAIG:

Puc venir habitualment a l'assaig...

Dimecres a les 20 h	Si ☐
	No ☐
Divendres a les 20 h	Si ☐
	No ☐
Dimecres a altres hores	☐
Divendres a altres hores	☐

F) SUGGERÈNCIES

.....
.....
.....
.....
.....

Figueres, a d de 2

Signat

La informació de prop

smart

open your mind.

>>...cinc portes, quatre airbags,
banqueta posterior ajustable
longitudinalment, cèl·lula de
seguretat tridion, abs.

I tot per 10.790 €...

>>Fill, sembles un anunci, només falta
que ens facin una foto, el logotip de
l'smart i sortir a la premsa.

smart forfour: comb (l/100 m.) min. 4,4 max. 6,4; CO₂ (g/km.) min. 116 max. 151.

smart forfour des d'10.790 €. No parlaràs d'una altra cosa.

smart forfour. Real car, real life.

amb tecnologia Mercedes-Benz

Preu recomanat a la Península i les Balears per a l'smart forfour 1.0 pure 64 CV, IVA, Impost de Matriculació i transport. Pla Prever no inclòs. El vehicle de la imatge no es correspon amb el model en oferta.

smart center Girona

Garatge Plana, S.A. C/ Ponent, 22. Polígon Pont del Príncep. 17469 Vilamalla. Tel.: 972 52 52 22 · Ctra. Nacional II, km. 711. 17458 Fornells de la Selva. Tel.: 972 47 69 69

www.smart.com

smart - una marca de DaimlerChrysler